UCHWAŁA NR XII/104/2011
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

w sprawie "Regulaminu przewozu osób i bagażu autobusami komunikacji miejskiej na terenie Miasta Suwałk oraz Gminy Suwałki".

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181, poz. 1337, Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106 poz. 675, z 2011 r. Nr 117, poz. 679, Nr 134 poz. 777), art. 15 ust.5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z 2001 r. Nr 125 poz. 1371, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 149, poz. 1452 i Nr 211, poz. 2049, z 2004 r. Nr 97, poz. 962, Nr 160, poz. 1678 i Nr 281, poz. 2780, z 2006 r. Nr 133, poz. 935, z 2008 r. Nr 219, poz. 1408 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2001 r. Nr 5 poz. 13) oraz art. 47 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 5 poz. 13) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się "Regulamin przewozu osób i bagażu autobusami komunikacji miejskiej na terenie Miasta Suwałk oraz Gminy Suwałki", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Andrzej Paweł Chuchnowski

Załącznik do Uchwały Nr XII/104/2011

Rady Miejskiej w Suwałkach

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

Rozdział I.
POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. 1. Regulamin określa zasady i warunki przewozu osób oraz bagażu ręcznego autobusami komunikacji miejskiej na terenie Miasta Suwałk oraz Gminy Suwałki.

2. Usługę przewozową na rzecz Miasta Suwałk świadczy Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Sp. z o.o. (PGK w Suwałkach Sp. z o.o.).

3. Wyciąg z regulaminu udostępniony jest w każdym autobusie.

§ 2. 1. Pasażerowie oraz obsługa pojazdów, pracownicy nadzoru ruchu i kontrolerzy biletów są obowiązani przestrzegać postanowień niniejszego regulaminu.

2. Obsługa pojazdu, pracownicy nadzoru ruchu i kontrolerzy biletów obowiązani są do wydawania wskazówek, uwag oraz poleceń mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa pasażerów, prawidłowe funkcjonowanie przewozu oraz egzekwowanie postanowień niniejszego regulaminu.

3. Pasażerowie obowiązani są podporządkować się wskazówkom, uwagom oraz poleceniom, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku awaryjnej zmiany trasy obsługa pojazdu lub pracownicy nadzoru ruchu obowiązani są do poinformowania pasażerów o zmianie przebiegu ustalonej trasy.

5. Wskazówki, uwagi oraz polecenia obsługi pojazdu i personelu nadzoru ruchu powinny być kierowane do pasażerów w sposób taktowny i uprzejmy. Obsługa pojazdu i personel nadzoru ruchu obowiązani są do udzielania na żądanie pasażera informacji dotyczących przewozu, w szczególności czasu odjazdu z przystanku, kierunku jazdy, trasy przejazdu, itp.

§ 3. Przewoźnik nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku przerw, opóźnień w ruchu pojazdów lub zmian kierunku jazdy pojazdu spowodowanych siłą wyższą, zatorami komunikacyjnymi, zamknięciem lub blokadą ulic, zmianami organizacji ruchu, przyczynami natury techniczno-eksploatacyjnej lub zarządzeniami wydawanymi przez organy nadzoru ruchu drogowego lub kolejowego oraz inne organy uprawnione do wydawania zarządzeń i poleceń o charakterze porządkowym lub administracyjnym.

§ 4. 1. PGK w Suwałkach Sp. z o.o. zobowiązany jest do zapewnienia podróżnym odpowiednich warunków bezpieczeństwa, porządku i czystości.

2. W przypadku awarii pojazdu lub innych zdarzeń, uniemożliwiających operatorowi wykonanie przewozu pojazdem, w którym podróżny skasował bilet, podróżnemu przysługuje prawo kontynuowania jazdy innym pojazdem tej linii lub innej, przebiegającej tą samą trasą, na podstawie uprzednio skasowanego biletu.

Rozdział II.
WARUNKI PRZEWOZU

§ 5. 1. W czasie przewozu podróżny powinien przestrzegać obowiązujących przepisów prawa, ogólnie obowiązujących norm zachowania w miejscach publicznych, postanowień zawartych w niniejszym rozdziale, a także zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

2. Podróżnym zabrania się w szczególności:

1) otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy;

2) nieuzasadnionego sygnalizowania zatrzymania pojazdu;

3) wsiadania do pojazdu przednimi drzwiami, z wyjątkiem osób z widocznym kalectwem oraz kobiet w widocznej ciąży;

4) wsiadania do pojazdu i wysiadania z niego po usłyszeniu sygnału dźwiękowego oznaczającego zamykanie drzwi;

5) wsiadania do pojazdu na przystanku końcowym oraz przebywania w nim podczas czynności manewrowych, związanych ze zmianą kierunku jazdy;

6) niszczenia urządzeń i wyposażenia pojazdu;

7) zanieczyszczania i zaśmiecania pojazdu;

8) wychylania się z pojazdu oraz opierania się o drzwi podczas jazdy;

9) jazdy w pozycji stojącej bez trzymania się uchwytów lub poręczy;

10) siadania na barierkach w przegubie pojazdu;

11) palenia tytoniu i spożywania napojów alkoholowych w pojeździe;

12) spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić odzież innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu;

13) wchodzenia do pojazdu w łyżworolkach lub wrotkach;

14) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radioodbiorników, głośnego zachowywania się lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe;

15) przewożenia rowerów;

16) żebrania;

17) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju.

§ 6. 1. Obsługa pojazdu może odmówić przewozu lub usunąć z pojazdu podróżnego, zagrażającego bezpieczeństwu i porządkowi przewozu, a w szczególności:

1) zachowującego się agresywnie wobec innych podróżnych lub kierującego pojazdem;

2) wzbudzającego odrazę brudem lub niechlujstwem;

3) uciążliwego dla podróżnych;

4) nietrzeźwego lub znajdującego się pod wpływem narkotyków;

5) nie stosującego się do wezwań kierującego pojazdem i pracowników nadzoru ruchu.

2. W wyjątkowych przypadkach kierujący pojazdem, w celu uzyskania pomocy, może zjechać z trasy przejazdu do komisariatu Policji lub Straży Miejskiej.

3. Pasażerom, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje zwrot opłaty za przejazd.

§ 7. 1. W pojeździe znajdują się wydzielone i oznaczone znakiem graficznym (piktogramem) miejsca przeznaczone dla:

1) osób z dzieckiem na ręku oraz kobiet w ciąży;

2) inwalidów (osób niepełnosprawnych);

3) wózków dziecięcych lub inwalidzkich.

2. Osoby wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 posiadają pierwszeństwo w zajmowaniu wydzielonych miejsc.

3. Pasażer, który zajmie miejsce, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 zobowiązany jest do jego zwolnienia w przypadku zgłoszenia się osoby, dla której miejsce to jest przeznaczone.

4. W przypadku przewożenia przez pasażera bagażu innego niż wózek dziecięcy w miejscu określonym w ust. 1 pkt 3, pasażer taki obowiązany jest do zwolnienia tego miejsca na każde żądanie pasażera z wózkiem dziecięcym lub inwalidzkim i przestawienia przewożonego bagażu z zachowaniem postanowień §8 ust. 1.

5. W przypadku zasygnalizowania takiej potrzeby, kierowca zobowiązany jest udzielić pomocy osobie na wózku inwalidzkim w dostaniu się do pojazdu.

6. W czasie przewozu dziecko powinno być zabezpieczone szelkami przed wypadnięciem lub powinno być wyjęte z wózka.

7. Kierujący pojazdem w sytuacji wystepowania złych warunków atmosferycznych, zobowiązany jest po zakończeniu czynności związanych z obsługą techniczną i zmianą kierunku jazdy, podjechać do przystanku początkowego, w celu umożliwienia oczekującym pasażerom zajęcie miejsca w pojeździe. Wyjątek stanowią przerwy, przysługujące kierowcy na posiłek lub określone w Kodeksie Pracy.

Rozdział III.
WARUNKI PRZEWOZU BAGAŻU RĘCZNEGO I ZWIERZĄT

§ 8. 1. Pasażer może przewozić w pojazdach bagaż, jeżeli istnieje możliwość umieszczania bagażu w pojeździe tak, aby nie utrudniał przejścia i nie narażał na szkodę osób i mienia innych pasażerów, nie zasłaniał widoczności obsłudze pojazdu oraz nie zagrażał bezpieczeństwu ruchu.

2. Przewóz bagażu o wymiarach przekraczających 20x40x60 cm oraz psów podlega opłacie.

3. Zabronione jest umieszczanie bagażu lub zwierząt na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

§ 9. Zabrania się przewożenia w pojazdach:

1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub ich mienia, albo mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd (np. ostrych narzędzi, przedmiotów o ostrych krawędziach lub otwartych pojemników ze smarami, farbami, chemikaliami itp.);

2) przedmiotów mogących przeszkadzać innym pasażerom lub narażać ich na niewygody;

3) przedmiotów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych oraz innych materiałów niebezpiecznych;

4) przedmiotów, których przewóz środkami transportu publicznego jest zabroniony na podstawie niniejszego regulaminu lub odrębnych przepisów.

§ 10. 1. Dopuszcza się przewożenie w pojazdach:

1) małych zwierząt domowych, jeżeli nie są uciążliwe dla pasażerów i są umieszczone w odpowiednim dla zwierzęcia koszu, skrzynce, klatce itp., zapewniających bezpieczeństwo pasażerów;

2) psów, pod warunkiem, że nie zachowują się agresywnie, nie są uciążliwe dla pasażerów oraz mają założony kaganiec i trzymane są na smyczy.

2. Pasażer przewożący psa obowiązany jest posiadać przy sobie ważny dokument poświadczający aktualność szczepienia psa przeciwko wściekliźnie.

§ 11. Na żądanie współpasażerów, obsługi pojazdu, pracowników nadzoru ruchu lub kontrolerów biletów pasażer jest zobowiązany:

1) umieścić przewożony bagaż tak, aby nie utrudniał innym osobom korzystania z pojazdu;

2) opuścić pojazd wraz z przewożonym zwierzęciem, jeżeli jest ono przewożone w sposób sprzeczny z postanowieniami § 10;

3) opuścić pojazd wraz z przewożonym bagażem, jeżeli obejmuje on przedmioty określone w § 9 regulaminu.

§ 12. 1. Pasażer zobowiązany jest do zapewnienia nadzoru nad przewożonym bagażem lub zwierzętami oraz podjęcia wszelkich czynności niezbędnych dla zapobieżenia możliwości powstania szkód spowodowanych przez przewożone przedmioty lub zwierzęta.

2. Pasażer ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody powstałe w związku z przewożeniem przez niego bagażu lub zwierząt, niepowstałe z winy PGK w Suwałkach Sp. z o.o.

Rozdział IV.
ZASADY POBIERANIA OPŁAT ORAZ KONTROLA BILETÓW

§ 13. 1. Rodzaje biletów, wysokość opłat za przejazdy na terenie Miasta Suwałki i Gminy Suwałki oraz uprawnienia do ulg i bezpłatnych przejazdów określa uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach.

2. Wyciąg z uchwały, o której mowa w ust. 1, znajduje się w każdym pojeździe.

§ 14. 1. Pasażer, który nie posiada ważnego biletu okresowego lub dokumentu uprawniającego do bezpłatnych przejazdów, jest obowiązany skasować bilet jednoprzejazdowy niezwłocznie po wejściu do pojazdu.

2. Kierowca pojazdu prowadzi sprzedaż karnetów składających się z czterech biletów jednoprzejazdowych ulgowych.

3. W przypadku konieczności zakupu biletu u obsługi pojazdu, pasażer bezpośrednio po wejściu do pojazdu zobowiązany jest udać się do obsługi pojazdu w celu zakupu karnetu i natychmiast po zakupie skasować bilet w najbliższym kasowniku.

§ 15. 1. Pasażer nie może odstępować lub oddawać innej osobie skasowanego biletu jednoprzejazdowego.

2. Nieważny jest bilet zniszczony lub uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym odczytanie zapisu elektronicznego, numeru biletu lub danych osobowych w przypadku biletu imiennego.

§ 16. 1. Osobami upoważnionymi do kontroli biletów są kontrolerzy posiadający podczas przeprowadzania kontroli, w miejscu widocznym, identyfikator zawierający:

1) nazwę przewoźnika;

2) numer identyfikacyjny kontrolera;

3) zdjęcie kontrolera;

4) okres ważności dokumentu;

5) zakres upoważnienia;

6) pieczęć i podpis wystawcy.

2. Kontroler na każde żądanie pasażera musi umożliwić mu spisanie numeru służbowego kontrolera oraz poinformować o miejscu i czasie składania skarg i reklamacji.

§ 17. 1. Podczas przejazdu pasażer jest obowiązany przedstawić bilet do kontroli na każde żądanie kontrolera biletów.

2. Pasażer jest obowiązany, bez dodatkowego wezwania, okazać kontrolerowi dokumenty uprawniające do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego.

§ 18. 1. W przypadku stwierdzenia przez kontrolera biletów:

1) braku odpowiedniego lub ważnego biletu;

2) braku ważnego dokumentu, poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu;

3) naruszenia przepisów o przewozie rzeczy i zwierząt;

kontroler biletów wzywa do uiszczenia opłat przewidzianych w cenniku opłat określonym w uchwale, o której mowa w § 13 ust .1. Kontroler wystawia pokwitowanie pobrania opłaty na firmowych drukach.

2. W przypadku odmowy lub niemożności uiszczenia opłaty pasażer powinien okazać kontrolerowi dokument umożliwiający stwierdzenie tożsamości. Na jego podstawie kontroler wystawia wezwanie do zapłaty.

3. W razie odmowy uiszczenia opłat i niemożności ustalenia tożsamości pasażera kontroler ma prawo zwrócić się o pomoc do funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, które mają, zgodnie z przepisami prawa, uprawnienia do ustalenia tożsamości pasażera.

4. Koszty związane z interwencją służb porządkowych ponosi ww. pasażer.

5. Wezwanie do zapłaty stanowi dowód przejazdu pasażera bez ważnego biletu i uprawnia pasażera do kontynuowania jazdy tym samym pojazdem.

6. W przypadku przedłożenia przez pasażera, w terminie 7 dni od dnia kontroli, ważnego imiennego biletu okresowego lub dokumentu potwierdzającego uprawnienia do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, wystawione wezwanie do zapłaty ulega umorzeniu, a w przypadku pobrania opłaty – ulega zwrotowi, po potrąceniu opłaty manipulacyjnej.

7. Odwołania od wystawionych przez kontrolerów wezwań do zapłaty rozpatruje, w terminie 7 dni od wystawienia wezwania, osoba lub firma upoważniona przez Prezesa Zarządu PGK w Suwałkach Sp. z o.o.

§ 19. 1. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet albo dokument uprawniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego jest podrobiony lub przerobiony, albo używany przez osobę, do której on nie należy lub osobę nieuprawnioną, kontroler biletów ma prawo zatrzymać bilet lub dokument za pokwitowaniem.

2. O podejrzeniu sfałszowania biletu lub dokumentu zawiadamia się prokuraturę lub Policję z jednoczesnym powiadomieniem wystawcy dokumentu.

Rozdział V.
SKARGI, WNIOSKI I REKLAMACJE

§ 20. 1. Skargi, wnioski i reklamacje dotyczące funkcjonowania komunikacji miejskiej przyjmują Prezes Zarządu oraz Kierownik Zakładu Komunikacji Miejskiej PGK w Suwałkach Sp. z o.o. w dni robocze w godz. 8^{00} - 15^{00} w siedzibie spółki.

2. Skargi, wnioski i reklamacje mogą być wnoszone również pisemnie, telefonicznie lub elektronicznie na adres: PGK w Suwałkach Sp. z o.o., 16-400 Suwałki, Sejneńska 82, telefon: 87 – 565 32 86, e-mail: sekretariat@pgk.suwalki.pl.

3. Wnoszone skargi i reklamacje rozpatrywane są w terminie 7 dni.